

Statistik och jämförelser
Ellen Lundqvist

Statistik om spädbarnsföräldrars rökvanor

2014

HS0106

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Statistik om spädbarnsföräldrars rökvanor	1
2014	1
Innehållsförteckning	1
A Allmänna uppgifter	3
A.1 Ämnesområde	3
A.2 Statistikområde.....	3
A.3 SOS-klassificering	3
A.4 Statistikansvarig	3
A.5 Statistikproducent.....	3
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	4
A.9 EU-reglering.....	4
A.10 Syfte och historik	4
A.11 Statistikanvändning	4
A.12 Uppläggning och genomförande	4
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	4

B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll.....	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population.....	4
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	5
1.1.4 Redovisningsgrupper	5
1.1.5 Referenstider	5
1.2. Fullständighet.....	5
B.2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Svartsbortfall.....	5
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden.....	6
2.3 Redovisning av osäkerhetsmått.....	6
B.3 Aktualitet.....	6
3.1 Frekvens.....	6
3.2 Framställningstid.....	6
3.3 Punktlighet	6
B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet	6
4.1 Jämförbarhet över tiden	6
4.2 Jämförbarhet mellan grupper	6
4.3 Sam användbarhet med annan statistik	6
B.5 Tillgänglighet och förståelighet.....	6
5.1 Spridningsformer	6
5.2 Presentation.....	7
5.3 Dokumentation.....	7
5.4 Tillgång till primärmaterial	7
5.5 Upplysningstjänster.....	7
C Bilagor.....	8

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Hälsa och sjukvård

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Hälsa och sjukdomar

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Socialstyrelsen
Postadress: 106 30 Stockholm
Besöksadress: Rålambsvägen 3
Kontaktperson: Ellen Lundqvist
Telefon: 075-247 39 45
E-post: ellen.lundqvist@socialstyrelsen.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Socialstyrelsen
Postadress: 106 30 Stockholm
Besöksadress: Rålambsvägen 3
Kontaktperson: Ellen Lundqvist
Telefon: 075-247 39 45
E-post: ellen.lundqvist@socialstyrelsen.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet enligt författning föreligger ej. Dock har Socialstyrelsen i samråd med Landstingsförbundet rekommenderat (SOSFS 1986:9) landstingen att sammanställa uppgifter om spädbarnsföräldrars rökvanor och att vidarebefordra den regionalt sammanställda rapporteringen till Socialstyrelsen.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Ingen gallring görs av statistiken.

A.9 EU-reglering

Finns ej.

A.10 Syfte och historik

Syftet är att ge en årlig redovisning av spädbarnsföräldrars rökvanor avseende barn i Sverige och dess utveckling över tid.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av externa användare så som andra statliga myndigheter, landsting, kommuner, mödra- och barnhälsovården, journalister och intresseorganisationer samt internt av Socialstyrelsen.

A.12 Uppläggning och genomförande

Landstingen sammanställer uppgifter från de enskilda barnavårdscentralerna (BVC) som därefter skickas till Socialstyrelsen.

A.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering förekommer.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Uppgifterna samlas in vid hälsokontroller på barnhälsovårdscentralerna. Införandet av Barnhälsovårdens nya nationella program påverkar inte uppgifter rörande spädbarnsföräldrars rökvanor.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Information om spädbarnsföräldrars rökvanor insamlas vid besök på barnavårdscentralerna som cirka 99 procent av barnen regelbundet besöker vid hälsokontroller under det första levnadsåret. Visst bortfall finns på dessa variabler men det bedöms inte ha någon avgörande betydelse för tolkningen av resultaten.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

- Totalundersökning ifrån samtliga barnavårdscentraler (BVC).

1.1.1 Objekt och population

Rökvanor bland spädbarnsföräldrar avseende barn i Sverige, cirka 115 000 per år. Mängdstatistik, det vill säga aggregerade data på kommunnivå.

1.1.2 Variabler

- Rökning bland föräldrar samt rökare i barnets hemmiljö till barn vid 0–4 veckors ålder
- Rökning bland föräldrar samt rökare i barnets hemmiljö till barn vid 8 månaders ålder

1.1.3 Statistiska mått

Antal och andel (%).

1.1.4 Redovisningsgrupper

Regional redovisning görs för län och kommun.

1.1.5 Referenstider

Årligen, från och med 1999. Aktuell publikation avser barn födda 2014.

1.2. Fullständighet

Samtliga, vid barnhälsovården inskrivna, barn.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Vid uppföljning och rapportering av stora datamängder kan det inte uteslutas att journaluppgifter saknas vid den årliga sammanställningen. Ett mindre antal journaluppgifter är även svåra att bedöma. Det finns flera orsaker till bortfall eller till att journaler inte är bedömningsbara. Förutom brister i journalföring finns cirka 400 adoptivbarn där uppgifter om spädbarnsföräldrars rökvanor saknas.

Vissa landsting har högre bortfall. För barn födda 2013–2014 har landstinget i Värmlands län inte skickat in några data och föregående års uppgifter har därför använts för att skatta värden för riket. År 2013 skickade Stockholms läns landsting bristfälliga uppgifter för flera kommuner. För de kommuner i Stockholms län som inte uppfyllde kvalitetskriterierna användes föregående års värde för att skatta uppgifter för riket som helhet. Skattade värden för Värmland redovisas inte på läns- eller kommunnivå 2013–2014 och för Stockholm år 2013, däremot ingår de i beräkningen av variablers värde på riksnivå.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Inget urvalsförfarande förekommer.

2.2.2 Ramtäckning

Inget täckningsproblem förekommer.

2.2.3 Mätning

Totalundersökning. Uppgifter insamlas på elektroniska blanketter som fastställts av Socialstyrelsen.

2.2.4 Svartsbortfall

Barnavårdscentralerna når cirka 99 procent av alla barn under det första lev-

nadsåret och kontakten sker i samband med hälsoundersökningar. Uppgifter om rökning bland spädbarnsföräldrars rökvanor anses vara representativa för den verkliga frekvensen i riket.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetning av primärmaterialet sker regionalt i barnhälsovården. Det inkomna materialet bearbetas av en konsult med uppdrag för Socialstyrelsen genom olika numeriska kontroller, beräkningar och slutligen framtagande av resultattabeller. Bearbetningens bidrag till fel i statistiken bedöms vara litet. Socialstyrelsen gör sedan ytterligare kvalitetskontroller på mängdstatistiken.

2.2.6 Modellantaganden

Förekommer inte.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Omfattningen av okända uppgifter redovisas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

En gång per år.

3.2 Framställningstid

Nio månader räknat från referensperiodens slut till publicering.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Från och med 1999 finns en obruten serie av rapporter om statistik om spädbarnsföräldrars rökvanor.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Goda möjligheter finns till regionala jämförelser.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Eftersom data inte samlas in på individnivå med tillhörande personnummer är det inte möjligt att göra länkningar till andra register.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Publikationen finns på www.socialstyrelsen.se.

5.2 Presentation

Publikationen består av ett kortare faktablad med huvudresultaten (svensk och engelsk version) och en Excel-fil med fullständigt sifferunderlag, samt information om definitioner, ordlista, metod samt kvalitet.

5.3 Dokumentation

Dokumentation finns samlat på följande webbsida, se www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikefteramne/rokvanorblandspadbarsforaldrar

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar på primärmaterial kan utföras, dock enbart på aggregerad nivå.

5.5 Upplysningstjänster

Ellen Lundqvist, Statistikenhet 2, Avdelningen för Statistik och jämförelser, Socialstyrelsen.
Telefon: 075-247 39 45

C Bilagor

Blankett för registrering av rökning

STATISTIK OM RÖKNING BLAND SPÅDBARNSFÖRÄLDRAR BARN FÖDDA 2014

Blanketten insändes till
barnhälsovårdsöverläkaren / motsvarande
senast januari 2016

BVC, kodnummer/kombikakod etc.
Uppgiftslämnare: (namn BVC-sjuksköt)

SYFTET med rökregistrering är att få en kartläggning av hur många barn som dagligen utsätts för tobaksrök i hemmet. Med rökare menas att man dagligen röker 1 eller flera cigaretter/cigarrer/pipa. **Även de som alltid röker utomhus räknas som rökare.** Så kallade "feströkare" som endast röker någon enstaka gång "på fest" räknas inte som rökare.

Antal genomgångna journaler= Barn födda 2014 och inskrivna på BVC 2014-12-31

0 – 4 veckors ålder	JA	NEJ	VET EJ	Kontroll Ska vara lika med inskrivna BVC
Mor röker				
Far röker				
Rökare i barnets hemmiljö				

8 månaders ålder	JA	NEJ	VET EJ	Kontroll Ska vara lika med inskrivna BVC
Mor röker				
Far röker				
Rökare i barnets hemmiljö				

Läs separata anvisningarna noga. Om frågor kontakta Din Barnhälsovårdsenhet.